

16. TÜRKİYE-ALMANYA FİLM FESTİVALİ

geçtiğimiz perşembe akşamı nürnberg türkiye-almanya film festivali başladı. 16 yıldır düzenlenen festivalin onur konuğu bu yıl fatih akın. türkiye'den almanya'ya kitlesel göçün elli yılı geride bırakması nedeniyle gerek gösterilen filmler, gerekse söyleşilerle bu yarım asırlık göç hikayesinin kültürel yansımalarının izi sürülecek. bu durumda belki de iki kültürün, ama özellikle de göçmenliğin kendine özgü kültürünün bir yansıması olan fatih akın'ın onur konuğu olması kesinlikle doğru seçim.

fatih akın'ın filmlerinden bir seçkinin yanı sıra (duvara karşı, yaşamın kıyısında, solino, soul kitchen ve new york - I love you), akın'ın çok etkilendiği, "film babası" olarak gördüğü martin scorsese'nin "raging bull"u ve scorsese'nin "baba"sı olarak tanımlayabileceğimiz elia kazan'ın "cennetin doğusu" ve kayseri'nin bir köyünde doğan stavros topuzoğlu'nun amerika'ya göç hikayesini - kazan'ın hayatından otobiyografik yansımalarla - anlatan "america america" da onur konuğu kontenjanından festival programına alınmış. özellikle genç stavros'un kayseri'den istanbul'a yolculuğu ışığında rum ve ermeni azınlıkları gittikçe boğmaya başlayan baskıyı neredeyse elle tutulacak derecede somutlaştıran kazan'ın "america america"sını izlememiş olan herkese tavsiye ederim. (film aslında burada kelimelere dökemediğimden çok daha fazlası, ama başlı başına bir yazı konusu olmalı...)

aynı zamanda festival'in jürisinde olan hülya koçyiğit'in oynadığı, şerif gören'in yönettiği "almanya acı vatan", türkiye'den almanya'ya kitlesel işçi göçünü eleştirel bir pencereden resmetme derdine düşmüş belki de ilk film olduğundan benim gözümde festivalin ikinci onur konuğu. (ki "almanya acı vatan" aynı zamanda köylünün proleterleşmesinin izlerini de sürmesi anlamında tarihe düşülmüş bir nottur.) jüri üyeleri arasında türkiyeli sinemasevere tanıdık olacak bir diğer isimse - aynı zamanda festivalde "kıskanmak"la temsil edilen - zeki demirkubuz.

festivalde "kavşak"tan "72. koğuş"a, "bizim büyük çaresizliğimiz"den "siyah beyaz"a ya da "kağıt"a türkiye'de geçtiğimiz ya da bu yıl çekilen birçok film gösterilecek. programa dair daha detaylı bilgi edinmek isteyenler [buradan](#) ulaşabilirler.

benim "asla kaçırmam" dediğim yalnızca iki belgesel var: birincisi tuncel kurtiz'in 1978 yılında yönettiği "e5 ölüm yolu". film, daha iyi bir yaşam umuduyla türkiye'den almanya'ya göçen, geldikleri yoldan, e5'ten türkiye'ye geri döndüklerinde "yurtlarına en az odysseus kadar yabancı" olduklarını görecektir insanların yolculuklarını beyaz perdeye aktarıyor. ikincisiyse tuncel kurtiz'in bu sefer anlatıcı olarak karşımıza çıktığı, ayhan salar'ın yönettiği "yabancı topraklarda". filmde almanya'dan türkiye'ye tabut gönderen bir cenaze firmasının sahibinin "gelirken yukarıdaki koltuklarda oturuyorlardı, şimdi ise bagajda geri dönüyorlar" sözleri, "üç vakte kadar dönmek" düşüncesiyle yollara dökülen insanların "ölümüne göçmenlik" hallerini resmediyor.

